

Avdelningen för informationstjänster
Enheten för styrning av den operativa verksamheten
(OPER)

14.01.2016; uppdaterad 27.9.2016

**VISNING AV MINDERÅRIGAS UPPGIFTER OCH SKÖTSEL AV ÄRENDEN FÖR MINDERÅRIGAS
RÄKNING VIA MINA KANTA-SIDOR:
ANVISNING FÖR YRKESUTBILDADE PERSONER INOM HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN**

Målgrupper	Tillhandahållare av offentliga social- och hälsovårdstjänster Tillhandahållare av privata social- och hälsovårdstjänster Läkare och tandläkare Tillverkare av informationssystem för social- och hälsovården
Giltighetstid	Anvisningen träder i kraft omedelbart och gäller tills vidare.
Syfte	Genom anvisningen preciseras verksamhetsmodellerna för Patientdataarkivet och elektroniska recept. Anvisningen preciserar registreringen av minderåriga patienters hälsouppgifter.

Avdelningen för informationstjänster
Enheten för styrning av den operativa verksamheten
(OPER)

14.01.2016; uppdaterad 27.9.2016

MINDERÅRIGAS SKÖTSEL AV ÄRENDEN OCH SKÖTSEL AV ÄRENDEN FÖR MINDERÅRIGAS RÄKNING VIA MINA KANTA-SIDOR: ANVISNING FÖR YRKESUTBILDADE PERSONER INOM HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN

Under 2016 blir det möjligt för minderåriga att sköta ärenden via Mina Kanta-sidor och för vårdnadshavare att sköta ärenden för minderårigas räkning via Mina Kanta-sidor.

Minderåriga och deras vårdnadshavare får läsa anteckningar som gjorts inom hälso- och sjukvården efter 1.8.2016 på Mina Kanta-sidor. *Vårdnadshavaren får läsa hälsouppgifter och recept som har kommit till medan barnet var under 10 år.*

Om det är nödvändigt att förhindra att den minderåriga eller den minderårigas vårdnadshavare läser uppgifter som ska lagras i Patientdataarkivet på Mina Kanta-sidor, görs det genom att visningen av dessa journalhandlingar på Mina Kanta-sidor fördröjs.

Minderåriga som användare av Mina Kanta-sidor

Mina Kanta-sidorna öppnas för alla minderåriga användare. Den som är minderårig kan logga in på Mina Kanta-sidor på samma sätt som den som är myndig, dvs. med personliga bankkoder, elektroniskt ID-kort eller mobilcertifikat.

Den som är minderårig kan läsa sina recept- och hälsouppgifter samt begära att få recept förnyade på Mina Kanta-sidor. Den som är minderårig kan inte själv kvittera information, ge samtycken, meddela förbud eller donationsvilja eller livstestamente på Mina Kanta-sidor.

Skötsel av ärenden för minderårigas räkning på Mina Kanta-sidor

Vårdnadshavare får etappvis rätt att läsa sina minderåriga barns uppgifter och att sköta ärenden för deras räkning på Mina Kanta-sidor. I den första fasen får vårdnadshavare läsa recept och hälsouppgifter som gäller deras barn som är under 10 år och *som har kommit till efter 1.8.2016.*

Vårdnadshavare kan sköta ärenden för en minderårigs räkning på Mina Kanta-sidor, dvs. kvittera att information mottagits, ge samtycken för den minderårigas räkning samt begära att elektroniska recept ska förnyas. Vårdnadshavaren har emellertid inte rätt att meddela förbud eller återkalla ett samtycke som en annan person gett, eller att meddela donationsvilja eller livstestamente för den minderårigas räkning.

Vårdnadshavarens rätt att läsa en minderårigs uppgifter samt sköta ärenden för den minderårigas räkning säkerställs i Befolkningsregistercentralens tjänst för befogenheter att

Avdelningen för informationstjänster
Enheten för styrning av den operativa verksamheten
(OPER)

14.01.2016; uppdaterad 27.9.2016

sköta ärenden för andras räkning. Vårdnadshavarens rätt att läsa en minderårigs uppgifter upphör då den minderåriga fyller 18 år.

Tills vidare får vårdnadshavare inte läsa uppgifter om minderåriga som fyllt 10 år på Mina Kanta-sidor. Enligt lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) har en minderårig patient som med beaktande av ålder och utveckling kan fatta beslut om vården rätt att förbjuda att uppgifter om hans eller hennes hälsotillstånd och vård ges till hans eller hennes vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare. Det blir möjligt att sköta ärenden för minderårigas räkning som fyllt 10 år på Mina Kanta-sidor, då yrkesutbildade personer inom hälso- sjukvården strukturerat kan lagra sådana förbud i Patientdataarkivet och det elektroniska receptet som minderåriga som bedömts vara mogna meddelat i fråga om visning av uppgifter för vårdnadshavarna.

Verksamhetsmodell inom social- och hälsovården

1. Fördröjd visning av uppgifter på Mina Kanta-sidor

Om det är nödvändigt att förhindra att en minderårig eller *vårdnadshavaren för ett barn som är under 10 år* läser uppgifter som lagras i Patientdataarkivet på Mina Kanta-sidor, görs det genom fördröjning av de uppgifter som lagras. Fördröjningen görs i patientdatasystemet i enlighet med normal fördröjningspraxis.

Fördröjning hindrar alltid såväl vårdnadshavaren som den minderåriga från att läsa journalhandlingarna på Mina Kanta-sidor. *Om endast fördröjda handlingar hänför sig till en servicehändelse, visas inte heller besöks- och vårdperioduppgifter som hänför sig till servicehändelsen.*

På Mina Kanta-sidor ser vårdnadshavarna och den minderåriga vilka uppgifter som har utlämnats till hälso-och sjukvården. I utlämningsloggarna visas dock inte vilka uppgifter som har utlämnats, om utlämnandet har omfattat endast sådana servicehändelser till vilka enbart fördröjda uppgifter hänför sig.

Fördröjd visning av uppgifter för den minderåriga

Om det är nödvändigt att fördröja att den minderåriga får läsa sina journalhandlingar på Mina Kanta-sidor, gäller samma villkor och regler som i övrigt när uppgifter visas med fördröjning på Mina Kanta-sidor. (se verksamhetsmodellerna för Patientdataarkivet). Då kan inte heller vårdnadshavaren läsa uppgifterna på Mina Kanta-sidor.

Avdelningen för informationstjänster
Enheten för styrning av den operativa verksamheten
(OPER)

14.01.2016; uppdaterad 27.9.2016

Fördröjd visning av uppgifter för vårdnadshavarna

En minderårigs hälsouppgifter visas på Mina Kanta-sidor först då den minderåriga fyller 18 år, om

- den minderåriga har bedömts vara mogen nog att besluta om sin egen vård och vill förbjuda att vårdnadshavarna läser uppgifterna. Då kan inte heller den minderåriga själv läsa uppgifterna via Mina Kanta-sidor.
- anteckningar som gjorts i samband med ett minderårigt barns vård bedöms vara så känsliga att det skulle strida mot barnets bästa eller kunna medföra allvarlig risk för barnets eller vårdnadshavarens hälsa eller vård eller rättigheter om vårdnadshavarna får läsa dem.

En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården ansvarar för bedömningen av situationer då vårdnadshavaren måste hindras från att läsa en minderårigs patientuppgifter.

Om uppgifter fördröjs av ovannämnda orsaker, ska den fördröjda anteckningen innehålla uppgift om att fördröjningen har tillkommit för att förhindra att uppgifter utlämnas till vårdnadshavarna samt orsaken till fördröjningen. En fördröjd anteckning får inte heller utlämnas från en annan hälso- och sjukvårdsorganisation till vårdnadshavaren och sålunda inte användas som underlag för en ny journalanteckning.

Om en minderårig som bedöms vara mogen vill tillåta att vårdnadshavarna får läsa uppgifter, stryks uppgiften om fördröjning eller antecknas att fördröjningen upphör tidigare än vad som föreskrivs. Samtidigt görs en ny anteckning där det konstateras att fördröjningen har undanröjts.

2. Konsekvenser för användningen av elektroniska recept

Vårdnadshavare till barn under 10 år samt den minderåriga får läsa alla elektroniska recept på Mina Kanta-sidor.

*Efter 1.1.2017 kan man inte längre välja pappersrecept. Om en minderårig i åldern 10–17 år som konstaterats vara mogen vill förhindra att **apoteket** lämnar ut receptuppgifter till vårdnadshavaren, måste den minderåriga belägga receptet med förbud inom hälso- och sjukvården. Recept som är belagda med förbud syns inte på apotekets utskrifter. Den minderåriga kan hämta receptet på apoteket endast med hjälp av patientanvisningen eller en sammanställning som skrivits ut från Mina Kanta-sidor. Recept som är belagda med förbud syns inte heller i andra hälso- och sjukvårdsenheter. Verksamhetsmodellen är*

Avdelningen för informationstjänster
Enheten för styrning av den operativa verksamheten
(OPER)

14.01.2016; uppdaterad 27.9.2016

temporär, tills för ändamålet avsett förbud kan användas för förbud som gäller vårdnadshavaren.

Vesa Jormanainen
Enhetschef

Jari Suhonen
Projektchef

Sändlista Social- och hälsovårdsorganisationer
Apotek
Tillverkare av patientdatasystem
Tillverkare av informationssystem för apoteken

För kännedom SHM/registratorskontoret, Maritta Korhonen
Valvira/registratorskontoret, Tarja Holi, Markus Henriksson
Fimea/registratorskontoret, Anne Hirvonen
Folkpensionsanstalten/Enheten för Kanta-tjänster, Marina Lindgren
Befolkningsregistercentralen/registratorskontoret, Jukka Santala
Finlands Kommunförbund rf/registratorskontoret
Läkarföretagen rf/Ismo Partanen
Terveyspalvelualan Liitto ry/Jarno Talvitie
Finlands Läkarförbund rf/Kati Lehtonen
Finlands Tandläkarförbund rf/Matti Pöyry
Finlands Apotekareförbund rf / Vesa Kujala
Universitets apoteket
Östra Finlands universitets apotek